

Dosar nr. 3r-187/20

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (V. Railean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Gr. Dașchevici, V. Clima, M. Guzun)

DECIZIE

05 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Ina Musteață împotriva Primăriei orașului Căușeni cu privire la obligarea emiterii actului administrativ și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Ina Musteață împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La 11 iulie 2019, Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Căușeni cu privire la obligarea emiterii actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

Reclamanta Ina Musteață a solicitat admiterea acțiunii, obligarea Primăriei or. Căușeni să emită autorizație de amplasare a unei pavilion (gheretă) pe terenul proprietate privată, situat în or. Căușeni, bd. M. Eminescu, nr. 10/V, încasarea de la Primăria or. Căușeni a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei, a cheltuielilor judiciare în sumă de 5000 lei și a venitului ratat.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central s-a respins ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Ina Musteață împotriva Primăriei orașului Căușeni cu privire la obligarea emiterii autorizației de amplasare, încasarea prejudiciului moral, cheltuielilor judiciare și a venitului ratat.

La 19 decembrie 2019, Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiteria unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de Ina Musteață.

Prin încheierea din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Ina Musteață împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central.

La 06 iulie 2020, Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Recurenta a specificat că la data de 02 decembrie 2019 a depus la Judecătoria Căușeni cerere prin care a solicitat să fie întocmită hotărârea integrală și informarea recurenteii. Însă, până în prezent nu a fost informată și nu a primit hotărârea motivată. Prin urmare, recurenta a fost lipsită de posibilitatea de a face cunoștință cu procesul verbal al ședinței de judecată și hotărârea motivată.

Recurenta consideră că instanța de fond nu a respectat obligațiunile sale și a întocmit hotărârea motivată mult prea târziu de termenul prevăzut de lege.

Recurenta a invocat prevederile art. 20 din Constituție al Republicii Moldova în care este stipulat că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Recurenta a indicat că a făcut cunoștință cu încheierea din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău la data de 18 iunie 2020.

La 06 iulie 2020 Musteață Ina, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, a depus apel motivat împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central.

În opinia recurenteii, instanța de apel la emiterea încheierii din 03 iunie 2020 a aplicat eronat normele de drept procedural, emițând o încheiere care urmează a fi casată, cu restituirea cauzei în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel, ori la 19 decembrie 2019 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central. Iar, până la 03 iunie 2020, Curtea de Apel Chișinău n-a expediat în adresa recurenteii notificare, prin care să comunice conform art. 223 Codul administrativ despre necesitatea înlăturării neajunsurilor în termen de 30 de zile și nu a expediat recurentului încheierea de înlăturare a neajunsurilor conform art. 235 Cod administrativ.

La 18 iulie 2020 în adresa Primăriei orașului Căușeni a fost expediată copia recursului depus de Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 29 iulie 2020 Primăria orașului Căușeni a depus referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată

transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 03 iunie 2020 și expediată recurentei prin intermediul oficiului poștal la 15 iunie 2020 (f.d. 108).

Recurenta Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, a recepționat copia încheierii din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău la 17 iunie 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.110).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, este depus în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, la 11 iulie 2019, Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Căușeni cu privire la obligarea emiterii actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central s-a respins ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Ina Musteață împotriva Primăriei orașului Căușeni cu privire la obligarea emiterii autorizației de amplasare, încasarea prejudiciului moral, cheltuielilor judiciare și a veniturii ratat.

La 19 decembrie 2019, Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de Ina Musteață.

Prin încheierea din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Ina Musteață împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 232 alin. (2) Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă incontestabil faptul că Ina Musteață a recepționat copia hotărârii motivate din 29 noiembrie 2019 a Judecătoria Căușeni, sediul Central la data de 17 februarie 2020 (f.d.101).

Astfel, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la data de 18 februarie 2020, și a expirat la data de 18 mai 2020.

Instanța de recurs reține că Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, aceasta nu a întreprins acțiuni care ar dovedi intenția de a depune apelul motivat.

Așadar, Ina Musteață, fiind conștientă că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă ignorat de aceasta.

Mai mult, Ina Musteață în cererea de apel nemotivată indică faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivele cererii de apel după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe (f.d.97).

Conform Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

Prin prisma pct. 1 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020, iar conform pct. 8 din anexa la dispoziția 1 din data de 18 martie 2020 termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

La acest capitol se va remarca că Ina Musteață din data notificării copiei hotărârii motivate a primei instanțe și până la data declarării inadmisibilității apelului prin încheierea din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a avut termen real și suficient pentru a prezenta apelul motivat pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

În afară de aceasta, Colegiul consideră neîntemeiate argumentele recurente Ina Musteață precum că nu a recepționat până în prezent copia hotărârii motivate a primei instanțe, ori după cum rezultă cu certitudine din actele cauzei recurenta Ina Musteață a recepționat la data de 17 februarie 2020, copia hotărârii motivate a primei instanțe, fapt ce se confirmă prin semnătura acesteia pe avizul de recepție a scrisorii recomandate, expediate de Judecătoria Căușeni, sediul Central la domiciliul Inei Musteață, indicat în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel nemotivată și anume: or. Căușeni, str. Bogdan Vodă, nr. 5, ap. 5. (f.d. 101)

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, în condițiile în care Ina Musteață nu a prezentat cererea de apel motivată în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, concluzia instanței de apel, privind declararea inadmisibilă a apelului este întemeiată.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor

cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, recurenta-apelanta Ina Musteață nu a întreprins vre-o acțiune de a prezenta cererea de apel motivată până la 18 mai 2020, ziua în care a expirat termenul pentru depunerea cererii de apel motivate.

Or, din materialele cauzei rezultă că, prin scrisoarea de însoțire la expedierea hotărârii motivate, prima instanță a accentuat că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate (f.d.98-99).

Mai mult, această dispoziție legală este stipulată la art. 232 alin. (2) Codul administrativ și urmează a fi cunoscută și respectată de către participanții în proces, pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

Instanța de recurs accentuează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 237 alin.(1) Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art.65 alin. (1) și (2) Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, până la data emiterii încheierii din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu a depus cerere privind repunerea în termenul de prezentare a apelului motivat și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, ținând cont că Ina Musteață nu a depus cererea de apel motivată în termenul de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, adică până la data de 18 mai 2020, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a declarat apelul inadmisibil.

Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov, nu au depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Ina Musteață a cunoscut despre judecarea cauzei și despre adoptarea hotărârii, or, aceasta a fost legal citată pentru examinarea cauzei în prima instanță.

Astfel, Ina Musteață urma să depună diligența necesară, să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Popov versus Moldova (nr. 2) din 02 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007, SRL Construct Confort versus Moldova din 28 mai 2019), și să conteste în termenul

legal hotărârea primei instanțe, fapt, însă, ignorat de recurentă, ce a generat omiterea termenului prescrist la depunerea apelului.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de Ina Musteață împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2019 a Judecătoria Căușeni, sediul Central.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate de Ina Musteață sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ina Musteață, reprezentată de avocatul Mihail Antonov și se menține încheierea din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Maria Ghervas

Nina Vascan